

KOTIHOIDON, ASUMISPALVELUIDEN JA IKÄIHMISTEN
PERHEHOIDON MYÖNTÄMISPERUSTEET SEKÄ
ASIAKASMAKSUT 1.3.2022

Sisällysluettelo

1 YLEISET PERIAATTEET	1
1.1 Palvelujen hakeminen, myöntäminen ja päättäminen	1
1.2 Palvelujen järjestäminen	1
1.3 Asiakasmaksujen peruste	1
1.4 Asiakasmaksun alentaminen ja perimättä jättäminen	2
1.5 Taloudellisen tilanteen muutos	4
1.6 Maksukatto	4
2 KOTIHOIDON TUKIPALVELUT	5
2.1 Ateriapalvelu	5
2.2 Turvapalvelu	6
2.3 Kauppapalvelu	6
2.4 Peseytymispalvelu	6
2.5 Rintamaveteraanien ja sotainvalidien tukipalvelut	7
2.6 Saattopalvelu	7
3 TEHOSTETTU KOTIKUNTOOUTUS	7
4 KOTIHOITO.....	8
5 PALLIATIIVINEN HOITO KOTONA.....	14
6 IKÄIHMISTEN PERHEHOITO	14
7 ASUMISPALVELUT	17
7.1 Ikääntyneiden palveluasuminen.....	17
7.2 Ikääntyneiden tehostettu palveluasuminen	20
8 SOSIAALIHUOLTOLAIN MUKAINEN TILAPÄINEN ASUMINEN.....	24
9 LAITOSHOITO OSASTOLLA	25

1 YLEISET PERIAATTEET

1.1 Palvelujen hakeminen, myöntäminen ja päättäminen

Palvelujen hakeminen tapahtuu joko suullisen tai kirjallisen hakemuksen perusteella Asiakasohjauspalveluissa.

Asiakkaan palvelutarve arvioidaan vanhuspalvelulain 15 §: n, sosiaalihoitolain 36 §:n ja mielenterveyslain 5§:n mukaisesti laaja-alaisesti. Toimintakyvyn lisäksi palveluiden myöntämiseen vaikuttavat asiakkaan taloudellinen tilanne, sosiaalinen verkosto, omaisten ja läheisten osallistumismahdollisuudet sekä asunto-olosuhteet. Toimintakykyä arvioitaessa käytetään pääsääntöisesti RAI-mittaristoa. Palvelutarpeen arviointi on asiakkaalle maksuton.

Asiakkaalle myönnettyjä palveluja voidaan lisätä, vähentää tai palvelut voidaan lopettaa kokonaan asiakkaan toimintakyvyn ja / tai palvelutarpeen muuttuessa.

Palvelua voidaan myöntää määräaikaisena tai jatkuvana. Kaikista asiakkaalle myönnettyistä sosiaalihoitoon palveluista tehdään kirjallinen, valituskelpoinen päätös.

1.2 Palvelujen järjestäminen

Palveluja järjestetään Heinolan kaupungin itse tuottamana, palvelusetelillä sekä ostopalveluna. Ostopalveluna järjestetään mm. kotihoitoa, ikääntyneiden palveluasumista ja ikääntyneiden tehostettua palveluasumista.

1.3 Asiakasmaksujen peruste

Asiakasmaksujen perusteena ovat laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (734/1992) sekä siihen tehdyt muutokset (1201/2020). Asiakasmaksuja, korvauksia ja vuokria määrättäessä noudatetaan lainsäädäntöä ja erillistä hinnastoa. Palvelukohtaiset asiakasmaksut on kerrottu kunkin palvelun myöntämisperusteiden yhteydessä. Asiaksmaksu ei voi ylittää palvelun tuotantokustannusta. Tulotiedot pyydetään ensisijaisesti asiakkaalta tai hänen asioidenhoitajaltaan.

Jos kuukausitulot vaihtelevat, kuukausitulona otetaan huomioon viimeksi kuluneiden 12 kuukauden keskimääräinen kuukausitulo. Mikäli viimeksi kuluneen vuoden keskimääräisiä tuloja ei pystytä selvittämään otetaan veronalaisena tulona huomioon viimeksi toimitetussa verotuksessa

vahvistetut vastaavat veronalaiset tulot korotettuna, sillä prosenttimäärällä, jonka verohallitus vuosittain antamassaan päätöksessä määrää ennakoperinnän laskentaperusteeksi.

Tulona ei oteta huomioon tuloverolain (1535/1992) 92 §:ssä tarkoitettuja verovapaita sosiaalietuuksia lukuun ottamatta eläkettä saavan hoitotukea. Eläkettä saavan hoitotuen osana maksettavaa veteraanilisää ei oteta tulona huomioon. Tulona ei oteta huomioon myöskään lapsen elatuksesta annetun lain 4 §:ssä tarkoitettua lapsen elatusapua. Poikkeuksena pitkäaikaisesta tehostetusta palveluasumisesta, pitkäaikaisesta perhehoidosta ja pitkäaikaisesta laitoshoidosta perittävän maksun perusteena huomioidaan kuitenkin vammaistuki, opintoraha ja aikuiskoulutustuki sekä lasten kotihoidon tuki. Opintojen takia suoritettavat apurahat tai muut vastaavat avustukset huomioidaan siltä osin, kun ne ovat veronalaista tuloa.

Asiakasmaksua ei peritä:

- Suomessa asuvilta vuosien 1939–1945 sotiin osallistuneilta rintamasotilastunnuksen, rintamapalvelustunnuksen tai rintamatunnuksen omaavilta rintamaveteraaneilta
- Sotainvalideilta, joiden haittaprosentti on vähintään 10 %
- Sota- tai sotilasinvalideilta, joiden haitta-aste on 20 % tai enemmän ja vahingoittuminen tai sairastuminen on tapahtunut asepalveluksessa tai YK-tehtävissä ennen vuotta 1991

1.4 Asiakasmaksun alentaminen ja perimättä jättäminen

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetuun lain (734/1992 §11) mukaan sosiaalihuollon palveluista määrätty maksu ja terveydenhuollon palveluista henkilön maksukyvyyn mukaan määrätty maksu on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava siltä osin, kun maksun periminen vaarantaa henkilön tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai henkilön lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteuttamista. Asiakasmaksulain velvoittavuus koskee kaikkia sosiaalipalvelujen tulosidonnaisia ja tasasuuruksia maksuja. Terveyspalvelujen osalta asiakasmaksulain suora velvoittavuus koskee tulosidonnaisia terveydenhuollon maksuja (pitkäaikainen laitoshoido).

Asiakasmaksun alentaminen tai perimättä jättäminen ovat ensisijaisia toimenpiteitä toimeentulotukeen nähden. Päätös asiakasmaksun alentamisesta tai perimättä jättämisestä tehdään aina yksilöllisen tarve- ja tilannearvion perusteella ja se perustuu toimeentulotuen mukaiseen tulo- ja menolaskelmaan, jossa huomioidaan asiakkaan ja hänen puolisonsa kaikki tulot, menot, velat ja varallisuus.

Maksunalennusta haetaan kirjallisesti. Kelan hoitotuki ja asumistuki tulee olla haettuna ennen maksualennushakemuksen käsittelyä. Asiakkaan tai hänen laillisen edustajansa on annettava

viranomaisille kaikki ne tiedot, joita viranomainen tarvitsee maksunalennuksen tarpeen arvioimiseksi. Asiakasmaksun alentaminen on määräaikainen päätös, joka myönnetään korkeintaan vuoden ajaksi.

Hakemuksen liitteet:

- viimeisin verotuksen esitäytetty veroilmoitus sekä verotuspäätös tuloverosta (kaikki sivut)
- tiliotteet kaikista talletus- ja pankkitileistä (3 kk)
- tiliotteella näyttävä kaikki menoerät mitkä merkitty menoiksi tai toimitettava erilliset tositteet menoista
- tositteet asumiskustannuksista (esim. vuokra/vastike, sähkö, vesi, kotivakuutus)
- asumistukipäätös erittelyosineen
- hoitotukipäätös
- tarvittaessa päätös toimeentulotuesta + normilaskelma.

Hakemuksessa otetaan huomioon hakijan ja hänen puolisonsa kaikki toimeentulolain §11 mukaiset tulot ja varallisuus.

Tuloina huomioidaan:

- kaikki eläketulot
- vakuutusyhtiöiden maksamat eläkkeet, korvaukset yms.
- kaikki palkat ja palkkiot
- hoitotuki
- pääoma- ja korkotulot
- metsän laskennallinen tuotto.

Kodin arvoa ja alle 5000 euron säästöjä ei huomioida varallisuutena.

Hakijan menoina huomioidaan automaattisesti toimeentulotuen (7§) perusosaa vastaava summa, joka sisältää laskelmassa ravintomenot, vaatemenot, vähäiset terveydenhuoltomenot sekä henkilökohtaisesta ja kodin puhtaudesta, paikallisliikenteen käytöstä, sanomalehden tilauksesta, puhelimen käytöstä sekä harrastus –ja virkistystoiminnasta aiheutuvat menot sekä vastaavat henkilön ja perheen jokapäiväiseen toimeentuloon kuuluvat menot. Näistä menoista ei tarvitse toimittaa tositteita. Tositteet muista menoista on liitettävä hakemukseen.

Kotihoidon asiakkaan menoina huomioidaan:

- perusosa (Kelan vuosittain määrittämä)
- vuokra / vastike / omakotitalon kustannuksia (kiinteistövero, jätemaksu, nuohous, auraus, lämmitys)

- taloussähkö
- vesimaksu
- kotivakuutus
- kotihoidon kuukausimaksu ja turvapalvelumaksu
- lääkekuluissa käytetään lääkekattoa jaettuna 12 kuukaudella

Asiakkaan on ensisijaisesti haettava toimeentulotukea äkillisiin terveydenhuoltomenoihin kuten sairaalamaksuihin ja lääkekuluihin.

Kirjallisen elatussopimuksen tehneille pariskunnille hyväksytään asumiskulut ja elämiskustannuksia 500 € / kk.

Edesmenneelle asiakkaalle ei myönnetä maksualennusta.

1.5 Taloudellisen tilanteen muutos

Mikäli palvelun käyttäjän tai perheen taloudellinen tilanne muuttuu, tehdään uusi maksupäätös. Maksukyvyyn olennaisena muutoksena pidetään vähintään 5 %: n muutosta asiakkaan tuloissa.

Tämä koskee kaikkia sosiaali- ja terveydenhuollon asiakkaiden maksukyvyyn mukaisia asiakasmaksuja. Asiakas on velvollinen ilmoittamaan tuloissa tapahtuvan muutoksen asiakasohjausyksikköön.

Sosiaalihuollon viranomaisella on oikeus tarkistaa tiedot Kelasta, eläkelaitoksista sekä tarvittaessa rahalaitoksista. Tietoja voidaan saada myös teknisen käyttöyhteyden avulla Kelasta asiakkaan suostumuksesta riippumatta. Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista § 20 ja § 21, Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista § 14a.

1.6 Maksukatto

Asiakasmaksujen enimmäismäärä (maksukatto) on 692 euroa kalenterivuodessa. Maksukaton ylittymisen jälkeen maksukattoon sisältyvät palvelut ovat asiakkaalle maksuttomia kalenterivuoden loppuun. Lyhytaikaista terveydenhuollon laitoshoidtoa saavan 18 vuotta täyttäneen asiakkaan

ylläpidosta saadaan kuitenkin periä enintään 22,80 euroa vuorokaudelta, vaikka maksukatto olisi ylittynyt. Asiakkaan on seurattava maksukattonsa ylittymistä itse.

Ikääntyneiden palveluissa maksukattoa kerryttävät:

- lyhytaikaisen laitoshoidon maksut terveydenhuollon laitoksissa
- tilapäisen kotisairaanhoidon ja tilapäisen kotisairaalahoidon maksut

Maksukattoon ei lasketa tulosidonnaisia maksuja eikä maksuja, jotka on korvattu asiakkaalle esimerkiksi työtapaturmavakuutuksen perusteella.

2 KOTIHOIDON TUKIPALVELUT

Kotihoidon tukipalvelut ovat kotona asumisen tueksi tarkoitettuja palveluja asiakkaalle, joka tarvitsee säännöllisen hoivan lisäksi kotona asumisen tueksi muita palveluita. Mikäli tukipalvelua (esim. peseytymispalvelua, pyykkipalvelua) ei voida järjestää muutoin kuin kotihoidon työntekijän tekemänä, lasketaan palveluun kuluva aika säännöllisen kotihoidon palveluaikaan.

2.1 Ateriapalvelu

Ateriapalvelu voidaan myöntää asiakkaalle, jolla on säännöllistä henkilökohtaista tavuntarvetta ja ateriapalvelu tukee hänen kotona selviytymistään. Ateriapalvelu voidaan myöntää myös määräajaksi (2–4 viikkoa) esimerkiksi leikkauksen jälkeen kotiutuville. Ateriapalvelusta saa kylmän aterian, enintään seitsemän ateriaa viikossa.

Perusteina ateriapalvelun myöntämiselle:

- asiakas ei pysty itse valmistamaan tai lämmittämään ruokaa tai ruokailemaan kodin ulkopuolisissa ruokailupaikoissa
- asiakas ei pysty huolehtimaan esim. muistisairauden vuoksi riittävän monipuolisesta ruokailusta
- terveydelliset syyt edellyttävät säännöllisen aterian nauttimista esim. diabetes.

Asiakasmaksu hinta 6,90€ kylmä ateria.

2.2 Turvapalvelu

Asiakkaiden, joiden kotona asumista voidaan tukea turvapuhelimen avulla, on mahdollisuus saada turvapuhelin kaupungin kautta. Kaupunki laskuttaa toteutuneista hälytyskäynneistä.

Palveluntuottaja laskuttaa suoraan asiakasta turvapuhelinlaitteesta.

Pääsääntöisesti turvapuhelin myönnetään:

- asiakkaalle, jonka toimintakyky ja liikuntakyky on alentunut niin, että asiakkaan kaatumisriski on kohonnut
- asiakkaalla on sairaus, joka edellyttää, että apua on hälytettävissä nopeasti
- asiakas on kykenevä käyttämään turvapuhelinta.

Asiakas voi hankkia turvapuhelinlaitteen myös yksityisesti, jolloin hälytys menee asiakkaan ilmoittamalle henkilölle, ja asiakas maksaa palvelun itse.

Turvapuhelimiin on saatavissa lisälaitteita esim. muistisairaille asiakkaille. Näistä laitteista asiakas maksaa erikseen palveluntuottajan hinnaston mukaisesti.

Asiakasmaksu hälytyskäynti 12,20€/kerta.

2.3 Kauppapalvelu

Kotihoidolla ei ole kauppapalvelua. Säännöllisen kotihoidon asiakkaat, jotka eivät itse kykene hoitamaan kauppa-asiointejaan ohjataan yksityisen kauppapalvelutuottajan asiakkaaksi. Kotihoito auttaa tarvittaessa yhteydenotossa. Kotihoito tekee tarvittaessa kauppatilauslistan asiakkaan puolesta. Aika huomioidaan asiakkaalle annettavana palveluaikana.

2.4 Peseytymispalvelu

Peseytymispalvelu myönnetään asiakkaalle, jolla ei ole asiallisia peseytymismahdollisuuksia asunnossaan tai peseytymistilaan on kohtuuton pääsy tai peseytymisessä avustaminen kotona vie kohtuuttomasti aikaa (esim. puilla lämmitettävä sauna).

Asiakasmaksu 12,20€/kerta. Lisäksi asiakas maksaa kuljetuksesta linja-autotaksan mukaisen omavastuuosuuden.

2.5 Rintamaveteraanien ja sotainvalidien tukipalvelut

Rintamaveteraaneille ja sotilasvammalain mukaisesti sotainvalideille (vähintään 10 prosenttinen invaliditeetti) voidaan myöntää muun muassa:

- ateriapalvelua lounasseteleinä tai kotiin kuljetettuina aterioina
- turvapalvelua
- siivouspalvelua 1 x kk ostopalveluna yksityiseltä palveluntuottajalta
- matonpesupalvelu, pyykkipalvelu ja lumenauraus- sekä ruohonleikkauspalvelu

2.6 Saattopalvelu

Saattopalvelu on tarkoitettu säännöllisen kotihoidon asiakkaille. Ensisijaisesti ulkoilu- ja saattoapu järjestetään lähipiirin tai vapaaehtoistyön turvin.

Kotihoidon henkilöstö voi saattaa asiakkaan lääkäriin, mikäli se on asiakkaan jatkohoidon kannalta välttämätöntä ja työtilanne sen sallii.

Asiakasmaksu 12,20€/alkava tunti.

3 TEHOSTETTU KOTIKUNTOUTUS

Kotiin vietäviä kuntoutuspalveluja järjestetään tehostettuna palveluna, kun asiakkaiden toimintakyvyn taso ja kuntoutustarve sitä edellyttää. Palvelujen käynnistyminen perustuu aina terapeutin suorittamaan arvioon, ja ne ovat kestoltaan määräaikaista.

Tehostettu kotikuntoutus 12,20 € / vrk.

Terapeutin ja lähihoitajan kertakäynti 12,20 €.

Jos tehostetun kotikuntoutuksen työntekijä käy säännöllisen kotihoidon tai asumispalveluiden asiakkaan luona, siitä ei peritä maksua.

Tehostetun kotikuntoutuksen arviointikäynnistä ei peritä maksua.

Kotona asumisen arviointijaksolta peritään vuorokausimaksu 12,20 € riippumatta päivittäisten käyntien määrästä.

4 KOTIHOITO

Kotihoidon palveluita voidaan myöntää henkilölle, joka ei selviydy kotona ilman hoitoa ja huolenpitoa arkielämän toiminnoista itsenäisesti tai omaisten avulla. Lähtökohtana on, että asiakkaan hoito ja huolenpito vaatii sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön ammattiosaamista. Kotihoidon sairaanhoidollinen palvelu kohdistuu henkilöille, jotka eivät kykene käyttämään muita avoterveydenhuollon palveluja.

Kotihoito voi olla säännöllistä tai tilapäistä kotihoitoa. Tilapäinen kotihoito on lyhytaikaista tilapäiseen avuntarpeeseen. Kotihoidon palvelut käynnistyvät Asiakasohjauksen kautta kotona asumisen arviointijaksolla, jonka kesto on noin 1–4 viikkoa. Arviointijakson aikana arvioidaan yhdessä asiakkaan ja hänen omaisensa kanssa palvelujen tarve.

Asiakkaan palvelutarve arvioidaan laaja-alaisesti ja toimintakyvyn lisäksi palveluiden myöntämiseen vaikuttavat hänen taloudellinen tilanteensa, sosiaalinen verkostonsa, omaisten ja läheisten osallistumismahdollisuudet sekä asunto-olosuhteet. Toimintakykyä arvioidaan RAI-, MMSE- ja SPPB-mittareilla.

Ohjeellisina RAI -arvoina voidaan pitää seuraavia:

- ADL-H \geq 1 (arjessa suoriutuminen, rajoitettu avuntarve päivittäisissä toiminnoissa)
- IADL \geq 12 (tarvitsee paljon apua kotiaskareiden suorittamisessa)
- CPS \geq 0 (kognition (mm. muisti, aistit) lievä heikkeneminen)
- MAPLe5 \geq 2 (vähintään lievä palveluntarve).

Asiakkaat, joiden RAI-arvot ovat näitä pienemmät, hankkivat palvelut ensisijaisesti yksityisiltä palveluntuottajilta.

Fyysistä toimintakykyä voidaan mitata myös muilla mittareilla. Mittausten arvot ovat suuntaa antavia ja niitä voidaan käyttää osana kokonaisarviointia.

Kotihoidon käyntejä voidaan korvata osittain tai kokonaan teknologisten laitteiden avulla esim. kuvapuhelinpalvelu ja/tai lääkeautomaatti. Pelkät lääkkeidenantokäynnit toteutetaan ensisijaisesti lääkerobotin avulla. Kotihoidon käynnit, joissa ei tarvita fyysistä avustamista, toteutetaan etäkäynteinä.

Kotihoito päättyy, kun palvelutarpeen arvioinnin perusteella asiakas ei enää täytä kotihoidon kriteereitä.

Kotihoidon palvelua ei myönnetä:

- Asiakkaan palvelutarpeen arvioinnissa kotihoidon kriteerit eivät täyty, jolloin asiakkaalla on mahdollisuus hankkia palveluita yksityiseltä palveluntuottajalta.
- Asiakas on oikeustoimikelpoinen ja ymmärtää hoidon tarpeen merkityksen, mutta ei itse halua tai toistuvasti kieltäytyy vastaanottamasta palveluita.
- Asiakkaalle, joka ei itse halua palvelua, jonka aggressiivista käyttäytymistä ei saada hallintaan tai joka ei sitoudu yhteistyöhön eikä yhteinen neuvottelu asiakkaan, omaisten ja muiden yhteistyötahojen kanssa tuota tulosta.
- Henkilöt, joiden elinympäristössä ei voida turvata kotihoidon työntekijöiden turvallisia työskentelyolosuhteita, eikä työntekijöiden koskemattomuutta, eivät ole hoidettavissa kotihoidossa (työturvallisuuslaki 738/2002).

Työsuojelulliset vaatimukset kotikäyntien toteuttamiselle:

Työturvallisuuslaki (738/2002) määrittelee työnantajan vastuun työolojen turvallisuudesta ja terveellisyydestä. Työnantajan on huolehdittava siitä, että työntekijä ei joudu toisen kodissa alttiiksi tapaturmavaaroille, työympäristön altisteille tai haitalliselle kuormitukselle. Työntekijällä on lupa ja oikeus poistua asiakkaan luota, mikäli kokee olevansa uhkatilanteessa.

- Päihteiden vaikutuksen alaisena olevan asiakkaan yleistila tarkistetaan ja suunnitellut hoitotoimenpiteet toteutetaan asiakkaan selvittyä.
- Hoitajan läsnä ollessa päihteiden vaikutuksen alaisena tai uhkaavasti käyttäytyvä asiakkaan vieras/ omainen pyydetään poistumaan paikalta, kunnes hoitaja on toteuttanut asiakkaan hoitotoimenpiteet.
- Työntekijää kohtaan ei hyväksytä epäasiallista käytöstä kenenkään taholta (aggressiivinen käyttäytyminen, uhkailu, epäasiallinen häirintä, seksuaalinen ahdistelu tms.)
- Hoitajan läsnä ollessa asiakas tai muu asunnossa oleva henkilö ei saa tupakoida.
- Asiakkaan on sallittava kodissaan tehtävät tarpeelliset toimenpiteet työntekijöiden työturvallisuuden ja /tai asiakkaan asiakasturvallisuuden parantamiseksi kuten noston ja siirron apuvälineet/laitteet, sairaalasänky, kodin muutostyöt (kahvat, kynnysten poistot, oviaukkojen leventäminen), ylimääräisten tavaroiden poistaminen asunnosta ja mattojen poistaminen. Erityistä huomiota tulee kiinnittää pesutilojen turvallisuuteen.
- Asiakas käyttää hänelle osoitettuja apuvälineitä.
- Pihojen riittävä valaistus ja hiekotus; kiinteistön omistaja on velvollinen huolehtimaan piha-alueen riittävästä valaistuksesta ja hiekotuksesta.
- Kodissa on paloturvallisuutta edistäviä välineitä. Palovaroitin on lakisääteisesti pakollinen varuste. Huoneiston asukas on velvollinen huolehtimaan, että asunnossa on palovaroitin. Edellytetään häkävaroitinta, mikäli asunnossa on puulämmitys
- Asiakkaan omistamat asunnossa olevat vialliset tai rikkinäiset sähkölaitteet tulee korjauttaa. Kaikkien tarvittavien työvälineiden tulee olla käyttökunnossa ja turvallisuusseikat huomioitu.
- Kotieläimistä tulee olla tieto etukäteen mm. allergioiden takia. Kaikki eläimet tulee pitää kiinni tai toisessa tilassa koko käynnin ajan.
- Asiakkaan toimintakyvyn muuttuessa tilapäisesti, voi kotihoito lisätä tai vähentää kotihoidon käyntejä kahden viikon ajan ilman, että se vaikuttaa asiakasmaksuun.

Tilapäinen kotihoito: asiakasmaksu 12,20 € / kerta, peritään korkeintaan kolmelta käynniltä / vrk.

Maksukaton täyttymisen jälkeen tilapäinen kotisairaanhoido on maksutonta. Jos asiakkaan palveluntarve on jatkuva, vähintään kerran viikossa, palvelu muuttuu säännölliseksi kotihoidoksi.

Säännöllinen kotihoito: Säännöllisen kotihoidon asiakasmaksut määräytyvät perheen yhteenlaskettujen bruttotulojen, perheeseen ja myönnettyjen palvelutuntien mukaisesti.

Jos palvelutuntien määrä vaihtelee kuukausittain, maksua määrätessä käytetään maksuprosenttia, joka vastaa palvelutuntien keskimääräistä määrää. Asiakasmaksu on maksuprosentin osoittama määrä tulorajan ylittävistä kuukausituloista. Mikäli pariskunnasta molemmat ovat säännöllisen

kotihoidon asiakkaita, asiakasmaksu on puolet puolison kanssa yhteisistä tuloista lasketusta maksusta ja kummallakin asiakkaalla on oma palveluajan maksuprosentti.

Asiakkaan toimintakyvyn muuttuessa tilapäisesti, voi kotihoito lisätä tai vähentää kotihoidon käyntejä kahden viikon ajan ilman, että se vaikuttaa asiakasmaksuun.

Tulorajat ovat seuraavat:

Perheen koko, henkilömäärä	1	2	3	4	5	6
Tuloraja, euroa kuukaudessa	598	1103	1731	2140	2591	2976

Maksuprosentit perheen koon mukaan ovat seuraavat:

Palvelutunnit kuukaudessa	Maksuprosentti perheen koon mukaan					
	1	2	3	4	5	6 henkilöä tai enemmän
4 tuntia tai vähemmän	8	7	6	6	6	6
5	10	8,75	7,5	7,5	7,5	7,5

6	12	10,5	9	9	9	9
7	14	12,25	10,5	10,5	10,5	10,5
8	16	14	12	12	12	12
9	17	14,75	12,5	12,5	12,5	12
10	18	15,5	13	13	13	12
11	19	16,25	13,5	13,5	13,5	12
12	20	17	14	14	14	12

13	21	17,75	14,5	14,5	14	12
14	22	18,5	15	15	14	12
15	23	19,25	15,5	15,5	14	12
16	24	20	16	16	14	12
17	24,5	20,5	16,5	16	14	12
18	25	21	17	16	14	12
19	25,5	21,5	17,5	16	14	12
20	26	22	18	16	14	12
21	26,5	22,5	18,5	16	14	12
22	27	23	19	16	14	12
23	27,5	23,5	19	16	14	12
24	28	24	19	16	14	12
25	28,5	24	19	16	14	12
26	29	24	19	16	14	12
27	29,5	24	19	16	14	12
28	30	24	19	16	14	12
29	30,5	24	19	16	14	12
30	31	24	19	16	14	12
31	31,5	24	19	16	14	12
32	32	24	19	16	14	12
33	32,5	24	19	16	14	12
34	33	24	19	16	14	12
35	33,5	24	19	16	14	12
36	34	24	19	16	14	12
37	34,5	24	19	16	14	12
38 tai enemmän	35	24	19	16	14	12

Tuloina huomioidaan:

- Asiakkaan ja hänen puolisonsa jatkuvat tai vuosittain toistuvasti saadut veronalaiset ansio- ja pääomatulot (bruttotulot) ja verosta vapaat tulot vähennettynä tulon hankkimisesta aiheutuneilla kustannuksilla.
 - Tulonhankkimisesta aiheutuneiden kustannusten vähentäminen Esim. sijoitusasunnon osalta huomioitaisiin asunnosta saatu vuokra tulonhankkimismenoilla (hoitovastike, sijoituslainan korko) vähennettynä.
 - Sijoituslainan tai mahdollisen yhtiölainan lyhennyksiä ei huomioida vähennyksenä. ○
- Laskennallinen metsätulo, metsänhoitoyhdistyksen tai metsäkeskuksen antama lausunto metsän laskennallisen arvon alenemisesta on voimassa 4 vuotta. Laskennallisen metsätulon alentaminen edellyttää lausunnon toimittamista.
- Vaihtoehtoisesti voidaan ottaa huomioon verotuksessa vahvistetut vastaavat veronalaiset tulot Verohallinnon määrittämällä prosenttimäärillä korotettuna.
- Elatusapu.
- Eläkettä saavan hoitotuki.

Tuloista tehtävät vähennykset:

- Asiakkaan suoritettavaksi vahvistettu elatusapu
- Edunvalvojan palkkion perusmaksu sekä valtuutetun palkkio (enintään edunvalvojan palkkion perusmaksun suuruisena).

Jos kuukausittaiset tulot vaihtelevat, kuukausituloina otetaan huomioon viimeksi kuluneen vuoden keskimääräinen kuukausitulo.

Tulot, joita ei oteta huomioon: lapsilisä ja lapsen hoitotuki, kansaneläkelain mukainen lapsikorotus, asumistuki, vammaistuki, rintamalisä, ylimääräinen rintamalisä ja muut asiakasmaksuasetuksen 29 §:ssä mainitut tuet ja avustukset.

Keskeytykset: mikäli asiakas joutuu sairaalahoitoon, keskeytyy kotihoitomaksu sairaalassa olon ajalta. Mikäli asiakas on muulla lomalla, keskeytyy kotihoitomaksu 5 päivän karenssin jälkeen

(karenssi lasketaan täysinä vuorokausina esim. lomalle lähtö maanantaina ja paluu seuraavan viikon maanantaina: karenssi tiistai - lauantai, sunnuntailta ei tule kotihoitomaksua).

5 PALLIATIIVINEN HOITO KOTONA

Heinolassa toimii kotisairaala. Kotisairaalahoidon aloittaminen edellyttää lääkärin päätöstä. Kotisairaala ja kotihoito tekevät yhteistyötä kotona olevien saattohoitoasiakkaiden hoidossa. Kotisairaala hoitaa kotona olevia vaativia saattohoitoasiakkaita ja kotihoito hoitaa pääasiassa säännöllisen kotihoidon saattohoitoasiakkaita. Kotisairaalan sairaanhoitajat antavat konsultaatioapua tarvittaessa asumispalveluihin esim. iv- ja lääkehoidoissa sekä saattohoitopotilaiden kivunhoidossa.

Kotisairaalan asiakasmaksu: 12,20 € / kerta, maksu peritään enintään kolme kertaa / vrk. Maksukatton täyttymisen jälkeen, kotisairaalan käynnit ovat maksuttomia.

Säännöllisen kotihoidon asiakkailta ja tehostetussa palveluasumisessa asuvilta asiakkailta ei peritä erillistä maksua kotisairaalahoidosta.

6 IKÄIHMISTEN PERHEHOITO

Perhehoito on tarkoitettu henkilöille, joiden palvelutarve ei ole ympärivuorokautista, mutta joiden palvelutarvetta vastaavia palveluita ei pystytä järjestämään kotiin vietävien palvelujen avulla. Asiakas tarvitsee henkilökohtaista hoivaa ja huolenpitoa päivittäin, mutta ei tarvitse säännöllistä apua yöaikaan. Asiakkaalla on yksinäisyyttä tai turvattomuutta, jota ei saada ratkaistua läheisverkoston avulla.

Perhehoitoa voidaan järjestää pitkäaikaisena, lyhytaikaisena tai osavuorokautisena perhehoitona. Pitkäaikainen perhehoito on toistaiseksi voimassa olevaa perhehoitoa, jonka pituus on yli 14 vuorokautta.

Lyhytaikaista ja osavuorokautista perhehoitoa käytetään pääasiassa omaishoitajien vapaisiin. Perhehoitoon voidaan ohjata muitakin lyhytaikaista tai osavuorokautista hoitoa tarvitsevia.

Ikääntyneiden asiakasohjauksessa arvioidaan asiakkaan soveltuvuus perhehoitoon. Asiakkaan palvelutarpeen arviossa huomioidaan asiakkaan fyysinen ja psyykkinen kunto sekä mahdollinen muistisairaus. Asiakkaan ja omaisen toiveet ja mielipiteet kuullaan sekä perhehoitajan arvio omista valmiuksistaan suhteessa asiakkaan tarpeisiin.

Perhehoito soveltuu asiakkaalle mm. niissä tapauksissa, joissa todetaan:

- alkava muistisairaus
- asiakas kokee turvattomuutta yksin kotona
- asiakas on sosiaalisesti eristäytynyt tai eristäytymässä
- asiakas on fyysisesti niin hyväkuntoinen, että selviytyy päivän askareista yhden autettavana
- asiakas ei ole aggressiivinen
- asiakas nukkuu yöt pääsääntöisesti niin, ettei häiritse muita

Palvelutarpeen kokonaisvaltaisessa arvioinnissa käytetään yhtenä osana RAI-toimintakykymittaria:

- ADL-H \geq 1 (arjessa suoriutuminen, rajoitettu avuntarve päivittäisissä toiminnoissa)
- IADL \geq 12 tai yli (tarvitsee paljon apua kotiaskareiden suorittamisessa)
- CPS \geq 2 (kognition (mm. muisti, aistit) lievä tai keskivaikea heikkeneminen)
- MAPLe \geq 3 (kohtalainen palveluntarve).

Asiakasmaksut:

Osavuorokautinen perhehoito 19,40 € / vrk

Lyhytaikainen perhehoito: 39,50 € /vrk.

Pitkäaikainen perhehoito – asiakasmaksu peritään samoin kuin pitkäaikaisessa tehostetussa palveluasumisessa

Omaishoidon vapaa, jossa omavastuu 11,60 €/vrk.

Pitkäaikainen perhehoito:

- Maksu saa olla enintään 85 % asiakkaan nettokuukausituloista, joista on tehty laissa säädetyt vähennykset.
- Jos asiakas on välittömästi ennen palvelun alkamista elänyt yhteistaloudessa avioliitossa tai avoliitossa ja hänen tulonsa ovat suuremmat kuin puolison tulot, maksu määräytyy puolisojen yhteenlaskettujen nettokuukausitulojen perusteella. Tällöin maksu saa olla

enintään 42,5 % puolisojen yhteenlasketuista nettokuukausituloista, joista on tehty laissa säädetyt vähennykset.

- Jos molemmat puoliset ovat samassa palvelussa, maksu on 85 % asiakkaan nettokuukausituloista.
- Asiakkaalle jäätävä käyttövara on pitkäaikaisessa perhehoidossa vähintään 167 € / kk.
- Kuukausimaksu sisältää tukipalvelut ja muut asumiseen liittyvät palvelut ja kustannukset (ateria- vaatehuolto-, peseytymis-, siivous- ja turvapalvelut, osallisuutta ja sosiaalista kanssakäymistä edistävät palvelut ja muut vastaavat asumista tukevat palvelut sekä vuokran, veden ja sähkön).

Tuloina huomioidaan:

- Jatkuvat tai vuosittain toistuvasti saadut tulot ennakonpidätyksen ja ennakonkannon jälkeen tulon hankkimisesta aiheutuneilla kustannuksilla vähennettynä.
- Tulonhankkimisesta aiheutuneiden kustannusten vähentäminen Esim. sijoitusasunnon osalta huomioitaisiin asunnosta saatu vuokra tulonhankkimismenoilla (hoitovastike, sijoituslainan korko) vähennettynä. Sijoituslainan tai mahdollisen yhtiölainan lyhennyksiä ei huomioida vähennyksenä.
- Laskennallinen metsätulo, metsänhoitoyhdistyksen tai metsäkeskuksen antama lausunto metsän laskennallisen arvon alenemisesta on voimassa 4 vuotta. Laskennallisen metsätulon alentaminen edellyttää lausunnon toimittamista.
- Vammaistuki ja eläkettä saavan hoitotuki.

Tuloista tehtävät vähennykset:

- Tuloista tehtävien vähennysten huomioiminen edellyttää tositteiden esittämistä.
- Asiakkaan suoritettavaksi vahvistettu elatusapu:
 - Elatusapua ei vähennetä, jos elatusavun saajana on asiakkaan aviopuoliso, jonka kanssa asiakas on elänyt yhteistaloudessa välittömästi ennen perhehoidon alkamista
- Edunvalvojan palkkion perusmaksu sekä edunvalvontavaltuutetun palkkio (enintään edunvalvojan palkkion perusmaksun suuruisena).
- Asiakkaan todelliset asumiskulut ennen perhehoitoon siirtymistä:
 - Omistusasunnosta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut (vastike, sähkö, kotivakuutus, lämmityskustannukset, kiinteistövero, tontin vuokra) viimeisten kuuden kuukauden ajalta tai siihen asti, kunnes asiakas myy omistusasuntonsa (maksimi kuitenkin 6 kk). Asuntolainasta kuluina huomioidaan vain korkomenot.

- Vuokra-asunnon vuokra ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut (kotivakuutus, sähkö) asuinhuoneiston irtisanomisajalta.
- Asumisoikeusasunnon käyttövastike ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut (kotivakuutus, sähkö) kolmelta kuukaudelta.
- Mikäli asiakkaan puoliso jää asumaan asuntoon, huomioidaan vähennyksinä vain puolet todellisista asumiskuluista.
- Terveystieteiden ammattihenkilön määräyksellä hankitut lääkkeet, kliiniset ravintovalmisteet ja perusvoiteet, joihin asiakas on oikeutettu saamaan SVL:n nojalla korvausta. Nämä lääkekustannukset enintään SVL:n vuosiomavastuun mukaisena.
- Myös muut kuin em. lääkkeet, kliiniset ravintovalmisteet ja perusvoiteet, jos terveydenhuollon ammattihenkilö on arvioinut ne henkilön terveydelle tarpeellisiksi (edellyttää lausuntoa tai muuta selvitystä).

7 ASUMISPALVELUT

7.1 Ikääntyneiden palveluasuminen

Palveluasuminen on tarkoitettu henkilöille, joiden palvelutarve ei ole ympärivuorokautista, mutta joiden palvelutarvetta vastaavia palveluita ei pystytä järjestämään kotiin vietävien palvelujen avulla. Asiakas tarvitsee henkilökohtaista hoivaa ja huolenpitoa päivittäin, mutta ei tarvitse säännöllistä apua yöaikaan. Asiakkaalla on sosiaalista ja/tai psyykkistä sopeutumattomuutta sekä turvattomuutta, jota ei saada ratkaistua läheisverkoston avulla.

Ikääntyneiden (yli 65-vuotiaiden) asiakkaiden toimintakykyä voidaan arvioida RAI-mittaristolla.

Ohjeellisina RAI -arvoina voidaan pitää seuraavia:

- ADL-H \geq 1 (arjessa suoriutuminen, rajoitettu avuntarve päivittäisissä toiminnoissa)
- IADL \geq 12 (tarvitsee paljon apua kotiaskareiden suorittamisessa)
- CPS \geq 2 (kognition (mm. muisti, aistit) lievä heikkeneminen)
- MAPLe 5 \geq 3 (vähintään kohtalainen palveluntarve).

Palveluasumisen asiakasmaksut määräytyvät perheen yhteenlaskettujen bruttotulojen, perhekoon ja myönnettyjen palvelutuntien mukaisesti. Asiaksmaksu on maksuprosentin osoittama määrä tulorajan ylittävistä kuukausituloista.

Tulorajat ovat seuraavat:

Perheen koko, henkilömäärä	1	2	3	4	5	6
Tuloraja, euroa kuukaudessa	598	1103	1731	2140	2591	2976

Maksuprosentit perheen koon mukaan ovat seuraavat:

Palvelutunnit kuukaudessa	Maksuprosentti perheen koon mukaan					
	1	2	3	4	5	6 henkilöä tai enemmän
4 tuntia tai vähemmän	8	7	6	6	6	6
5	10	8,75	7,5	7,5	7,5	7,5

6	12	10,5	9	9	9	9
7	14	12,25	10,5	10,5	10,5	10,5
8	16	14	12	12	12	12
9	17	14,75	12,5	12,5	12,5	12
10	18	15,5	13	13	13	12
11	19	16,25	13,5	13,5	13,5	12
12	20	17	14	14	14	12
13	21	17,75	14,5	14,5	14	12
14	22	18,5	15	15	14	12

15	23	19,25	15,5	15,5	14	12
16	24	20	16	16	14	12
17	24,5	20,5	16,5	16	14	12
18	25	21	17	16	14	12
19	25,5	21,5	17,5	16	14	12
20	26	22	18	16	14	12
21	26,5	22,5	18,5	16	14	12
22	27	23	19	16	14	12
23	27,5	23,5	19	16	14	12
24	28	24	19	16	14	12
25	28,5	24	19	16	14	12
26	29	24	19	16	14	12
27	29,5	24	19	16	14	12
28	30	24	19	16	14	12
29	30,5	24	19	16	14	12
30	31	24	19	16	14	12
31	31,5	24	19	16	14	12
32	32	24	19	16	14	12
33	32,5	24	19	16	14	12
34	33	24	19	16	14	12
35	33,5	24	19	16	14	12
36	34	24	19	16	14	12
37	34,5	24	19	16	14	12
38 tai enemmän	35	24	19	16	14	12

Palveluasumisen asiakasmaksut määräytyvät palveluasumisen maksutaulukon mukaisesti.

Asiakkaalta perittävät muut kustannukset:

Kohtuulliset asumismenot: Asiakkaalta peritään huoneistosta vuokra kunkin yksikön mukaisen vahvistetun taksan mukaan € / m². Vuokra sisältää vesimaksun.

Ateriamaksut:

- ateriapäivä 15 € / vrk (sisältää päivän kaikki ateriat) tai
- aamupala 2 € / ateria
- lounas 7 € / ateria
- kahvi ja kahvileipä 1,50 € / ateria
- päivällinen 4,50 € / ateria
- iltapala 2 € / ateria

Keskeytykset: mikäli asiakas joutuu sairaalahoitoon, keskeytyvät palveluasumisen maksu sekä ateriamaksu sairaalassa olon ajalta. Mikäli asiakas on kotilomalla, keskeytyy ateriamaksu heti ja palveluasumisen maksu 5 päivän karenssin jälkeen (karenssi lasketaan täysinä vuorokausina esim. kotilomalle lähtö maanantaina ja paluu seuraavan viikon maanantaina: karenssi tiistai - lauantai, sunnuntailta ei tule hoivamaksua, ateriat keskeytyvät tiistaista sunnuntaihin).

Tukipalvelumaksu ja vuokra eivät keskeydy.

7.2 Ikääntyneiden tehostettu palveluasuminen

Tehostettua palveluasumista voidaan myöntää henkilölle, joka tarvitsee ympärivuorokautista hoitoa ja valvontaa fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen toimintakyvyn merkittävästi heikennyttyä. Asiakas ei tutkitusti selviydy kotona runsaidenkaan kotiin tuotettujen palvelujen avulla. Lähtökohta on, että kaikki kotona asumista tukevat palvelut on arvioitu ja käytetty.

Tehostetun palveluasumispaikan myöntäminen edellyttää, että asiakkaan palvelutarve on selvitetty vanhuspalvelulain § 15 mukaisesti. Selvitys perustuu asiakkaan yksilöllisen kokonaistilanteen arviointiin, jossa toimintakykyä arvioidaan RAI-mittaristoa käyttäen. Ennen varsinaista palvelupäätöstä asiakas voidaan ohjata laaja-alaiseen arviointiin tai arviointijaksolle, jonka perusteella tehdään päätös tehostetusta palveluasumisesta.

Ohjeellisina RAI -arvoina voidaan pitää seuraavia:

- ADL-H \geq 3 (arjessa suoriutuminen, runsas avuntarve päivittäisissä toiminnoissa)
- IADL \geq 17 (tarvitsee paljon apua kotiaskareiden suorittamisessa)
- CPS \geq 3 kognition (mm. muisti, aistit, keskivaikea tai vaikea muistisairaus)
- MAPLe \geq 4 (suuri/erittäin suuri palveluntarve).

Kotikuntalain mukaan se, joka haluaa hakea toisen kunnan asukkaaksi, mutta ei ikänsä, vammaisuutensa tai muun sellaisen syyn vuoksi kykene asumaan itsenäisesti, voi hakea tämän kunnan hoitopaikkaa samoin perustein ja kriteerein kuin jos olisi kunnan asukas.

Kuntoutusjakso

Kuntoutusjakso tehostetussa palveluasumisen arviointiyksikössä voidaan myöntää asiakkaalle, jolla on fyysisen, psyykkisen tai sosiaalisen toimintakyvyn heikkenemistä mutta jolle kotikuntoutus ei ole riittävää. Asiakkaan terveydentilan tulee olla stabiili kuntoutusjaksolle siirryttäessä ja asiakkaalla tulee olla selkeä kuntoutuksellinen tavoite ja jatkosuunnitelma kotiutumisen suhteen. Kuntoutusjaksolle voidaan ohjata myös asiakkaita, joilla on uhka siirtyä raskaampien palveluiden piiriin. Asiakkaan tulee olla sitoutunut ja motivoitunut kuntoutumiseen. Kuntoutusjaksolle ohjattavien asiakkaan kognitiivinen toimintakyky tulee olla sellainen, että asiakas hyötyy jaksosta.

- Asiakasmaksu 32 € / vrk

Arviointijakso

Arviointijaksolle tehostettuun palveluasumisen arviointiyksikköön voidaan ohjata asiakas, jonka tehostetun palveluasumien tarve ei ole selkeä ja sitä tarvitsee selvittää laajemmin. Lisäksi arviointijaksolle voidaan ohjata paljon palveluita käyttävä asiakas, jonka hoidon järjestämisessä kotona on haasteita. Arviointijaksolle ohjattavien asiakkaan kognitiivinen toimintakyky tulee olla sellainen, että asiakas hyötyy jaksosta.

- Asiakasmaksu 32 €

Lyhytaikaishoitojakso

Lyhytaikaishoitojaksolle tehostetun palveluasumisen arviointiyksikköön voidaan ohjata tukitoimena kotihoidon asukas, jonka kotona selviytyminen on tilapäisesti vaikeutunut, esim. vuorokausirytmien

palauttamiseksi, omaishoitajan sairastuessa tai kodin remontin ajaksi. Lisäksi lyhytaikaisjaksolle ohjataan asukas, jonka arviointijakso on päättynyt eikä häntä voida kotiuttaa, vaan hän jää odottamaan tehostetun palveluasumisen paikkaa. Jakson pituus vaihtelee muutamasta päivästä kuukauteen.

- Asiakasmaksu 41,90 € / vrk

Yö- ja päivähoito (alle 12 tuntia)

Asumispalveluyksikössä on mahdollista ottaa yksittäisiä asiakkaita yöhoitoon, jotka eivät tarvitse sairaalahoitoa, mutta eivät pärjää kotona. Asiakkaat voivat tulla sosiaalipäivystyksen, ensihoidon tai kotihoidon kautta. Yö- ja päivähoitossa voi olla enintään 3 vuorokautta. Tämän jälkeen, jos hoidon tarve jatkuu, asiakas siirtyy lyhytaikaishoitopaikalle

- Asiakasmaksu 22,80 €

Asiakasmaksut tehostetussa palveluasumisessa:

- Maksu saa olla enintään 85 % asiakkaan nettokuukausituloista, joista on tehty laissa säädetyt vähennykset.
- Jos asiakas on välittömästi ennen palvelun alkamista elänyt yhteistaloudessa avioliitossa tai avoliitossa ja hänen tulonsa ovat suuremmat kuin puolison tulot, maksu määräytyy puolisojen yhteenlaskettujen nettokuukausitulojen perusteella. Tällöin maksu saa olla enintään 42,5 % puolisojen yhteenlasketuista nettokuukausituloista, joista on tehty laissa säädetyt vähennykset.
- Jos molemmat puoliset ovat samassa palvelussa, maksu on 85 % asiakkaan nettokuukausituloista.
- Asiakkaalle jäätävä käyttövara on tehostetussa palveluasumisessa vähintään 167 € / kk. Käsittelijä voi valmiiksi ottaa huomioon maksun alennuksen, jotta käyttövara toteutuu.
- Kuukausimaksu sisältää tukipalvelut ja muut tehostettuun palveluasumiseen liittyvät palvelut (ateria- vaatehuolto-, peseytymis-, siivous- ja turvapalvelut, osallisuutta ja sosiaalista kanssakäymistä edistävät palvelut sekä muut vastaavat asumista tukevat palvelut).

Tuloina huomioidaan:

- Asiakkaan ja hänen puolisonsa jatkuvat tai vuosittain toistuvasti saadut veronalaiset ansio- ja pääomatulot ja verosta vapaat tulot vähennettynä tulon hankkimisesta aiheutuneilla kustannuksilla.
 - Tulonhankkimisesta aiheutuneiden kustannusten vähentäminen Esim. sijoitusasunnon osalta huomioitaisiin asunnosta saatu vuokra tulonhankkimismenoilla (hoitovastike, sijoituslainan korko) vähennettynä. Sijoituslainan tai mahdollisen yhtiölainan lyhennyksiä ei huomioida vähennyksenä.
- Laskennallinen metsätulo. Metsänhoitoyhdistyksen tai metsäkeskuksen antama lausunto metsän laskennallisen arvon alenemisesta on voimassa 4 vuotta. Laskennallisen metsätulon alentaminen edellyttää lausunnon toimittamista.
- Vammaistuki ja eläkettä saavan hoitotuki.
- Vaihtoehtoisesti voidaan ottaa huomioon verotuksessa vahvistetut vastaavat veronalaiset tulot Verohallinnon määrittämällä prosenttimäärillä korotettuna.

Tuloista tehtävät vähennykset:

- Tuloista tehtävien vähennysten huomioiminen edellyttää tositteiden esittämistä.
- Asiakkaan suoritettavaksi vahvistettu elatusapu. Elatusapua ei vähennetä, jos elatusavun saajana on asiakkaan aviopuoliso, jonka kanssa asiakas on elänyt yhteistaloudessa välittömästi ennen tehostetun palveluasumisen alkamista.
- Edunvalvojan palkkion perusmaksu sekä edunvalvontavaltuutetun palkkio.
- Asiakkaan todelliset asumiskulut ennen tehostettuun palveluasumiseen siirtymistä.
 - Omistusasunnosta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut (vastike, sähkö, kotivakuutus, lämmityskustannukset, kiinteistövero, tontin vuokra) viimeisten kuuden kuukauden ajalta tai siihen asti, kunnes asiakas myy omistusasuntonsa (maksimi kuitenkin 6 kk). Asuntolainasta kuluina huomioidaan vain korkomenot.
 - Vuokra-asunnon vuokra ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut (kotivakuutus, sähkö) asuinhuoneiston irtisanomisajalta
 - Asumisoikeusasunnon käyttövastike ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut (kotivakuutus, sähkö) kolmelta kuukaudelta
 - Mikäli asiakkaan puoliso jää asumaan asuntoon, huomioidaan vähennyksinä vain puolet todellisista asumiskuluista.
- Kohtuulliset asumismenot: kohtuullinen vuokra ja muut pakolliset asumismenot (mm. kotivakuutus) vähennettynä asumistuella.

- Terveysthuollon ammattihenkilön määräyksellä hankitut lääkkeet, kliiniset ravintovalmisteet ja perusvoiteet, joihin asiakas on oikeutettu saamaan SVL:n nojalla korvausta. Nämä lääkekustannukset enintään SVL:n vuosiomavastuun mukaisena.
- Myös muut kuin em. lääkkeet, kliiniset ravintovalmisteet ja perusvoiteet, jos terveydenhuollon ammattihenkilö on arvioinut ne henkilön terveydelle tarpeellisiksi (edellyttää lausuntoa tai muuta selvitystä).

Ostopalveluna tuotetussa palvelussa asiakkaan asiakasmaksu on samansuuruinen kuin kaupungin itse tuottamassa tehostetussa palveluasumisessa.

Muut asiakkaalta perittävät kustannukset:

- Kohtuulliset asumismenot: Asiakkaalta peritään huoneistosta vuokra kunkin yksikön mukaisen vahvistetun taksan mukaan € / m². Vuokra sisältää vesimaksun.

Keskeytykset: mikäli asiakas joutuu sairaalahoitoon, keskeytyvät tehostetun palveluasumisen maksu sairaalassa olon ajalta. Mikäli asiakas on kotilomalla, keskeytyy tehostetun palveluasumisen maksu 5 päivän karenssin jälkeen (karenssi lasketaan täysinä vuorokausina esim. kotilomalle lähtö maanantaina ja paluu seuraavan viikon tiistaina: karenssi tiistai - lauantai, sunnuntai - maanantai päiviltä ei tule hoitomaksua). Vuokra ei keskeydy.

8 SOSIAALIHUOLTOLAIN MUKAINEN TILAPÄINEN ASUMINEN

Tilapäistä asumista voidaan myöntää asiakkaalle kriisitilanteessa, jossa henkilön asuminen omassa kodissa on sosiaalisten syiden takia käynyt mahdottomaksi. Tällaisia tilanteita ovat mm. omaishoitajan kuolema tai joutuminen sairaalahoitoon, kodin palaminen tai muu vastaava kriisitilanne, jossa asiakkaan hoitoa ja huolenpitoa ei saada äkillisesti muuten järjestettyä.

Tuotetaan omana toimintana (ks. kohta 7.2) ja ostopalveluna.

Asiakasmaksu 32 €/vrk.

9 LAITOSHOITO OSASTOLLA

Asiakasmaksut

Lyhytaikainen laitoshoidon maksu 49,60 € / vrk, maksukaton täyttymisen jälkeen 22,80 € / vrk

Lyhytaikaisesta laitoshoidosta maksu ei peritä alle 18-vuotiaalta siltä osin kuin hoitopäiviä on kalenterivuodessa kertynyt yli seitsemän. Hoitopäiviksi lasketaan henkilön laitoshoitoon tulopäivä, hoitopäivät sekä lähtöpäivä. Hoitopäivämaksu peritään vain kerran kalenterivuorokaudelta. Jos asiakas siirtyy välittömästi toiseen laitokseen, lähettävä laitos ei saa periä maksua siltä päivältä, jolloin siirtyminen tapahtuu (jos tulopäivä ja lähtöpäivä ovat saman vuorokauden aikana, peritään yksi hoitopäivämaksu). Potilaan siirtyessä sairaalasta tehostettuun palveluasumiseen, sairaalan hoitopäivämaksu peritään myös lähtöpäivältä, vastaavasti tehostetussa palveluasumisessa ei peritä hoivamaksua eikä ateriamaksua kyseiseltä päivältä.

Lyhytaikaisen laitoshoidon maksut sisältyvät maksukattoon. Maksukaton ylittymisen jälkeen lyhytaikaisesta laitoshoidosta peritään ylläpitomaksu. Maksukatto 692 €.

Ulkokuntalaisten kiireellisestä lyhytaikaisesta laitoshoidosta peritään asiakkaalta lyhytaikaishoidon hoitopäivämaksu. Kotikunnalta peritään lisäksi vuosittain tarkastettava kiireellisen laitoshoidon maksu.

Pitkäaikainen laitoshoido

Pitkäaikaisessa laitoshoidossa olevaksi katsotaan laitoshuollon alkamisesta lukien sellainen henkilö, jonka laitoshoidon voidaan arvioida kestävän pidempään kuin kolme kuukautta. Pitkäaikaismaksun periminen vuodeosastohoidosta edellyttää lääkärin päätöstä potilaan ottamisesta pitkäaikaishoitoon.

Asiakasmaksu pitkäaikaisessa laitoshoidossa

- Maksu saa olla enintään 85 % asiakkaan nettokuukausituloista, joista on tehty laissa säädetyt vähennykset.
- Jos asiakas on välittömästi ennen palvelun alkamista elänyt yhteistaloudessa avioliitossa tai avoliitossa ja hänen tulonsa ovat suuremmat kuin puolison tulot, maksu määräytyy puolisojen yhteenlaskettujen nettokuukausitulojen perusteella. Tällöin maksu saa olla

enintään 42,5 % puolisojen yhteenlasketuista nettokuukausituloista, joista on tehty laissa säädetyt vähennykset.

- Asiakkaalle jäätävä käyttövara on pitkäaikaisessa laitoshoidossa vähintään 112 € / kk.

Tuloina huomioidaan:

- Jatkuvat tai vuosittain toistuvasti saadut tulot ennakonpidätyksen ja ennakonkannon jälkeen tulon hankkimisesta aiheutuneilla kustannuksilla vähennettynä.
 - Tulonhankkimisesta aiheutuneiden kustannusten vähentäminen esim. sijoitusasunnon osalta huomioitaisiin asunnosta saatu vuokra tulonhankkimismenoilla (hoitovastike, sijoituslainan korko) vähennettynä. Sijoituslainan tai mahdollisen yhtiölainan lyhennyksiä ei huomioida vähennyksenä.
- Laskennallinen metsätulo, metsänhoitoyhdistyksen tai metsäkeskuksen antama lausunto metsän laskennallisen arvon alenemisesta on voimassa 4 vuotta. Laskennallisen metsätulon alentaminen edellyttää lausunnon toimittamista.
- Vammaistuki ja eläkettä saavan hoitotuki.

Tuloista tehtävät vähennykset:

- Tuloista tehtävien vähennysten huomioiminen edellyttää tositteiden esittämistä.
- Asiakkaan suoritettavaksi vahvistettu elatusapu.
 - Elatusapua ei vähennetä, jos elatusavun saajana on asiakkaan aviopuoliso, jonka kanssa asiakas on elänyt yhteistaloudessa välittömästi ennen pitkäaikaisen laitoshoidon alkamista.
- Edunvalvojan palkkion perusmaksu sekä valtuutetun palkkio (enintään edunvalvojan palkkion perusmaksun suuruisena).
- Asiakkaan todelliset asumiskulut ennen pitkäaikaiseen laitoshoitoon siirtymistä:
 - Omistusasunnosta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut (vastike, sähkö, kotivakuutus, lämmityskustannukset, kiinteistövero, tontin vuokra) viimeisten kuuden kuukauden ajalta tai siihen asti, kunnes asiakas myy omistusasuntonsa (maksimi kuitenkin 6 kk). Asuntolainasta kuluina huomioidaan vain korkomenot.
 - Vuokra-asunnon vuokra ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut (kotivakuutus, sähkö) asuinhuoneiston irtisanomisajalta.
 - Asumisoikeusasunnon käyttövastike ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut (kotivakuutus, sähkö) kolmelta kuukaudelta.

- Mikäli asiakkaan puoliso jää asumaan asuntoon, huomioidaan vähennyksinä vain puolet todellisista asumiskuluista.

Pitkäaikaisen laitoshoidon hoitomaksu peritään tilapäisten poissaolojen ajalta. Potilaalle annetaan tällöin lääkkeitä ja hoitotarvikkeet mukaan yksiköstä. Jos poissaolo kestää yli 5 päivää, maksu peritään vain 5 (viideltä) päivältä. Mikäli poissaolo kestää kuitenkin koko kuukauden, ei maksua peritä lainkaan. Jos poissaolon ajalta ei peritä maksua, vastaa asiakas itse lääkkeistä ja hoitotarvikkeista.

Myös lähtöpäivä luetaan hoitovuorokaudeksi silloin, kun peritään pysyvän laitoshoidon maksua. Pitkäaikaisen laitoshoidon maksut eivät sisälly maksukattoon.